

**Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“
v Ljubljani.**

ZBORI

**Mesečna revija za novo zborovsko glasbo
z glasbeno književno prilogo.**

Urejuje Zorko Prelovec.

Letnik II.

1926

Štev. 7

Izdaja in zalaga pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani. Tiska Delniška tiskarna, litografirata Čemažar in drug. Letna naročnina za Jugoslavijo 40 din, za Italijo 30 lir, za Ameriko poldrugi dolar. Vsako pomnoževanje partitur in litografiranje posameznih glasov je po zakonu prepovedano; izvajanje v „Zborih“ objavljenih skladb je dovoljeno le društvom, ki so naročila notni material dotične skladbe za ves zbor.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Ljubljana, Prešernova ul. 3

Telefon št. 16

Poštne hranilnice račun št. 10.533

Telefon št. 16

Stanje vloženega denarja nad 170 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 680 milijonov kron.

■ Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi ■
■ na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu ■
■ obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge ■
■ proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu ■
■ najvišje mogoče obresti. ■

■ Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega ■
■ računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči ■
■ zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja ■
■ še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter ■
■ davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri ■
■ njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi ■
■ - cerkveni in občine občinski denar. ■

■ Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje pri- ■
■ hranke največ v naši hranilnici, ker je denar ■
■ tu popolnoma varen. ■

*Moško, fantovsko in deško konfekcijo
kakor tudi čevlje kupiš najceneje v
naši detajlni trgovini na Erjavčevi
cesti 2 (nasproti dramskega gledališča)*

KONFEKCIJSKA TOVARNA

FRAN DERENDA & CIE.

LJUBLJANA

Priznana solidnost, dobro blago in nizke cene.

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

MESTNI TRG 26

STRITARJEVA UL. 3

**GALANTERIJA, PERILO,
PLETENINE IN ČEVLJI**

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Ljubljana, Dunajska cesta

Ustanovljena 1900

Delniška glavnica Din 50,000.000.—

Skupne rezerve ca. Din 10,000.000.—

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana ☉☉☉ Telefon števil. 261, 413, 502, 503 in 504

PODRUŽNICE:

Brežice	Kranj	Novi Sad	Split
Celje	Maribor	Ptuj	Gorica
Črnomelj	Metković	Sarajevo	Trst

AGENCIJA: Logatec

Se priporoča za vse bančne posle

Tvrđka Ivan Perdan nasl.

v Ljubljani

Glavni založnik:

Ciril-Metodovih vžigalic in Ciril-Metodovega čaja
v zavitkih. Najnižja cena in točna postrežba.

V zalogi vedno:

najfinejše namizno olje, kava, riž, čaj, milo, žganje,
kakor tudi vse drugo špecerijsko blago na drobno
in debelo po najnižjih cenah.

J. STJEPUŠIN
SISAK

PREPORUČA NAJBOLJE TAMBURE,
ŽICE, PARTITURE, ŠKOLE I OSTALE
POTREPŠTINE ZA SVA GLAZBALA
ODLIKOVAN NA PARISKOJ IZLOŽBI
CJENICI FRANKO

OBRTNA BANKA

Centrala: Kongresni trg 4

V LJUBLJANI

Podružnica: Ljutomer

Telefon št. 508

Račun pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani, št. 12.051

Telefon št. 508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodneje, vezane vloge po dogovoru primerno više.

MEDIĆ-ZANKL

TOVARNE OLJA, LAKOV in BARV

DRUŽ A Z O. Z.

CENTRALA: LJUBLJANA

PODRUŽNICA: MARIBOR

SKLADIŠČE: NOVI SAD

TOVARNE: LJUBLJANA-MEDVODE

!! NAJBOLJŠE KAKOVOSTI !!

ZAJAMČENO ČISTI FIRNEŽ
EMAJL-LAKASTE BARVE
VSE VRSTE LAKOV
OLJNATE BARVE
PRSTENE IN
KEMIČNE
BARVE
KLEJ

!! LASTNI DOMAČI IZDELEK !!

ZNAMKE: „MERA KL“

Cvetličarna Fani Hvala

Ljubljana

Prešernova ulica šte. 30.

Dnevno sveže cvetje

na drobno in debelo.

Sprejema naročila na šopke,
vence, aranžmaje in dekoracije
dvoran.

LITOGRAFIJA ČEMAŽAR IN DRUG

LJUBLJANA, MASARYKOVA CESTA (POLEG RANZINGERJA)

RAZMNOŽUJE NOTE PO ZELO SOLIDNIH CENAH

TER IZDELUJE VSAKOVRSNA DRUGA LITOGRAFSKA DELA KAKOR ETIKETE, LEPAKE, DELNICE ITD.
GLASBENE PRILOGE „ZBOROV“ SO NATISNJENE V LITOGRAFIJI ČEMAŽAR IN DRUG.

GLASBENO-KNJIŽEVNA PRILOGA

Izhaja vsak drugi mesec

Urejuje Zorko Prelovec, upravlja Joško Jamnik, izdaja in zalaga pevsko društvo «Ljublianski Zvon», tiska Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani (zanjo odgovarja Miroslav Ambrožič)
Naročnina na «Zbore» za državo SHS 40 Din, za Italijo 30 lir, za Ameriko poldrugi dolar / Natis člankov dovoljen le z navedbo vira

J. Mantuani:

O jugoslovenski glasbi.*

Predno govorimo o jugoslovenski glasbi, tem važnem kulturnem pojavu, treba, da se ozremo nekoliko na splošno razmerje prakultur, ki je ustvarilo naš položaj, kakršen je.

Ozirati se je pretežno in v prvi vrsti na Evropo, šele v drugi na iztočna ozemlja Azije in Afrike; Amerika in Avstralija ne prihajata v poštev za odnošaje starega sveta.

Odločujoči sta pa dve kulturi: zapadna in iztočna.

Prva obvladuje v krogu, ki si ga moremo grafično zarisati približno tako, da zastavimo sredotočje na Mont-blancu in vzamemo polmer v rračni črti: Mont-blanc—Lisbõa, ali Mont-blanc—Črnovci. V tem krogu imamo zapadnogrške (pozneje deloma poromanjene), keltske, romanske in germanske dežele; na severu pa se obseg kroga nekoliko izboči, da sprejme v svoje meje še severnogermansko zemljo: Norveško, Švedsko, Dansko; na jugu sodi sem še severozapadni del Afrike (Marokko—Barka).

Druga kultura se razvije v ozemlju, ki jo oklepa približno krog s sredotočjem v Stavropolu in od todi do Zadra v polumeru (ali Stavropol—Taškent). — Tako torej, da pridejo od slovanskih dežel v območje tega kroga razen Rusije tudi iztočna Češka, Poljska, jugozapadna SHS, Bulgarija. (Razen tega še iztočna Avstrija, južnoiztočni del Italije, Grška, egejski otoki z malo Azijo, severna Afrika in več drugih manjših delov.) Iz tega je razvidno, da so nekatera ozemlja zastopana v obeh krogih: iztočna Češka, Poljska, iztočna Ogrska, SHS (večidel), zapadna Bulgarija in dr.

V takih kulturno mešanih krajih tekmujeta za dõbe razvoja dve kulturi: zapadna in iztočna. Uspeh je torej neka srednja smer, t. j. ne popolna iztočna in ne popolna zapadna. Žig pritiska jačja prosveta.

Tam, kjer je bil njun vpliv precej v ravnovesju, sta pa obe kulturi izzorili nekako rezultanto, ki ima nekaj od ene, nekaj od druge; in prav v to križišče prihaja vrsta slovanskih dežel: Poljska, Češka, Istra, vsa SHS in Grška; izvzeta pa je v novejši dobi — po 1453. — Turčija. — Zapadno od tega križišča gospoduje zapadna, t. j. keltsko-romansko-germanska, iztočno pa orientalska kultura. Dokler gre za evropske raz-

mere, je ta iztočna kultura izključno bizantinska. Tu se je treba oprostiti enostranskega nemškega naziranja, da je bila ta kultura od 9. stoletja dalje okostenela, brez moči in življenja, nekaka mumija nasproti živahni kulturi zapadne Evrope. Bizantinska kultura je bila prava, vse prepajajoča kultura, ki je segala še v 12. in celo 13. stoletju daleč na skrajni zapad. Še danes živimo v veliki meri od ostankov te kulture, kar neizpodbitno dokazujejo vsi evropski dvorni ceremonieli. Pa ne le ceremoniel, tudi globočja kultura je izžarevala iz Bizanca na zapad; Italija n. pr. je bila od 6. do 8. stoletja skoro popolnoma bizantinska provinca; Frankovska država Karla Velikega je bila — državno in civilizatorno — vseskozi le posnetek iztočno-rimskega imperializma.

I. Srbska glasba.

Prav tedaj so se naseljevali Srbi v sedanjih svojih deželah. Prišli so — ne vemo kdaj — tiho in neopaženo; l. 638. je bilo njihovo doseljevanje vsekako dovršeno, samo, da so si delili gospodarstvo s šibkimi bizantinskimi cesarji; od 9. stoletja dalje so imeli te dežele v svoji posesti.

S seboj so prinesli stare, poganske, tradicionalne pesmi.

Njihova prvotna glasba je obstajala v plesnih pesmih, t. j. takih, ki so vzklike iz potrebe, dati duška in izraza svojemu notranjemu razpoloženju: veselju, žalosti, ljubezni, sovraštvu, miroljubnosti, bojevitosti itd., to pa v čutni obliki, tako da so izražale poleg tonov, nanizanih in urejenih po pojmljivih pravilih, tudi kretne plesalčeve notranje razpoloženje. Plesne pesmi so bile subjektivni in neposredni izraz duševnega stanja plesočih posameznikov ali pa tudi mas, ki so se vživele v zadevno plesno idejo. — V svojih plesih in igrah imajo Srbi še takih ostankov.

Poleg plesnih pesmi so prinesli s seboj tudi verske pesmi, s katerimi so častili bogove ali jih naprošali pomoči. Te niso več čisto subjektivne, ampak izražajo razmerje med človekom in božanstvom. Dokaz za dejstvo, da so imeli Srbi svojčas takih tradicionalnih popevk, so ostanki v ohranjenih narodnih pesmih; pogosto se imenuje n. pr. «vila» v pesmih vzlic temu, da je sicer krščanstvo bogove starega prirodnega kulta temeljito iztrebilo iz narodovih pesnitev.

Epične pesmi so nastale za dõbe poseljevanja sedanjega ozemlja. Poročajo nam o junških činih, bojih, uspehah — in žalujejo ob uspehah, so torej večinoma pesnitve pokristi-

* Ponatis in prevod v celoti in deloma zabranjen.

janjenih Srbov, posebno za slovite dobe Nemanjićev (zmagoslavni epi), in po bitki na Kosovem (žalni epi). Tužni znak imajo tudi spevi izza dobe turškega gospodstva.

Lirika je cvela vzpored epike in našla glasove čudovite učinkovitosti v besedi in v tonu.

S tem neizčrpnim zakladom so stopili Srbi v zgodovino glasbe. Narodna pesem je osnova, na katero se opira pri njih moderna glasba, narodni napevi prepletajo sedanje glasbeno snovanje in označujejo tudi že od davna — sicer nedotakljivi — cerkveni spev kakor rdeča nit v belem stanu.

To vobče. — Oglejmo si ta razvoj nekoliko podrobneje.

Srbi so dobili krščanstvo od bizantinske cerkve. S krščanstvom bogoslužje, z bogoslužjem tudi liturgično petje. Glasba je bila grška. Za dobe pokristijanjevanja je veljal izključno grški napev, četudi so imeli tu pa tam besedilo prevedeno v staroslovenski (cerkveni) jezik. Uvajati so začeli bogoslužno krščansko petje za cesarja Heraklija (roj. 575., ces. 610., um. 614.); a prva ureditev na grški podlagi je bila urejena šele v 9. stoletju. Na narodnem podstavu je pa organiziral srbsko cerkev pač šele sv. Sava († 1257.). A tako enotno urejena cerkev je cvela samo eno stoletje; po bitki na Kosovem je začela propadati v svoji organizaciji. — Med 9. in 15. stoletjem je izvršila cerkev — neodvisno od pomanjkljive organizacije pred sv. Savo — ponaroditev grških cerkvenih spevov tem potom, da je ljudstvo izvirne grške napeve omiljevalo po svojem narodnem čutu in jih deloma tudi prepletalo z narodnimi, lastnimi melodijami. Na ta način je izgubil umetni grški sestav svoj značaj in se podredil srbskemu narodnemu stremljenju. Ta glasba je ostala srbski cerkvi, četudi je pozneje propadala njena organizacija; v čilejše življenje je stopila srbska cerkev šele po l. 1882., ko je bila ustanovljena kraljevina srbska. (Ružič, Internationale theologische Zeitschrift, 1895./1896.). — Od tedaj pa so začeli uvajati umetno rusko glasbo, posebno Dimitrij Bortnjanskijeve (1751. do 1825.) kompozicije, ki se drže še dandanes, posebno v srbskih samostanih.

Odkar je prišlo med Srbe za bizantinsko kulturo tudi bizantinsko cerkveno petje, kaže srbska glasba dve lici, ki sta začrtani sedaj ostreje, sedaj bolj zabrisano. Prvotna glasba je narodna, starobila in tvori podlago za novejši napredek in jedro karakteristike moderni struji; drugotna je tuja, umetno vcepljena na glavno deblo kulture, a polagoma priličena narodnemu čutu, torej vsaj deloma ponarodela.

Sevé nastane tudi še vprašanje, da-li je res narodna pesem, oziroma to, kar smatramo za narodno pesem pri Srbih, čisti izliv srbske duše ali pa stoji tudi pod drugorodnimi vplivi? To vprašanje se danes ne da rešiti niti pritrjevalno niti zaniikalno, ker do sedaj še pogrešamo tako globokih študij. Turške prvine so že dokazane — a te so se vselile vse pozneje. Koliko tujih vplivov pa so imeli Srbi v svojih narodnih pesmih v dobi pred 7. stoletjem in koliko so jih morebiti sprejeli pozneje, to nam je zaenkrat zapečaten knjižga. A kar imenujemo srbsko narodno pesem, je tako značilno, da nam smé in mora veljati kot last srbske duše. V dobi, ko je prospevala narodna

pesem, so imeli Srbi malo tako tesnih kulturnih stikov z drugimi narodi, da bi bila upravičena domneva, da so sprejeli v svoje pesmi bistvene dele od drugod. Tu imam pred očmi seve samo glasbo. Pomislimo le: v Romuniji je bila srbska glasba gospodujoča in odločujoča, istotako med Madjari in deloma celó med Rusi. S Poljaki, Čehi, Italijani in Nemci pa so bili kulturni stiki prerahli, tako, da od njihovega vpliva ni moglo ostati kaj prida, najbrže pa nič.

Tako so Srbi živeli v tem pogledu zase in snovali dalje ter kopičili narodne zaklade svoje duše v pesmih neprestano dalje. Do danes je narodna pesem še vedno glavno bogastvo srbskega plemena na poprišču glasbe, bogastvo, s katerim se ne more izkazovati zlahka kak drug narod, to pa ne samo po množini, ampak posebno po estetski in tonovsko-vsebinski vrednosti.

Pri narodni pesmi zastavi tudi razvoj moderne glasbe pri Srbih tem potom, da so začeli zbirati te bisere, jih kazati tudi moderno omikani družbi v domačih krogih in v koncertnih dvoranah na lastnih in tujih tleh. Sredstvo, ki je te pesmi storilo vsprejemljive, je bila harmonizacija. Kmalu so jih jemali tudi kot osnovo in dalje kot motivi povse subjektivno zamišljenih glasbotvorov moderne dobe.

Zbiranje se je začelo pozno. Pobuda pa ni prišla iz srbskega naroda samega, ampak iz zapadnoevropske kulture in njenega filozofskega naziranja. Glavni — in nekaj časa tudi edini zastopnik njen — je bil Joh. Gottfried Herder (1744. do 1805.) Ta je ugotovil že l. 1769. v svojih «Kritische Wälder», da so literarni proizvodi vseh narodov odvisni od narodnih in jezikovnih svojstev posameznih plemen. Te stare resnice do Herderja nihče ni izrekel tako plastično in jedrovito, kakor on. Slučaj je hotel, da je zagledala nekaj let prej beli dan Macphersonova zbirka bardskih pesmi v gelsčini, nabranih po Škociji (Fragments of ancient poetry collected in the Highlands, 1760.). Ta je bila prav kakor dokaz za navedene trditve, dasi se je Herder v svoji razpravi opiral ponajveč na Homerjeve pesmi. Pozneje (1775.) je spisal še posebno razpravo pod naslovom «Ossian und die Lieder alter Völker» v «Fliegende Blätter für deutsche Art und Kunst» in še pozneje «Volkslieder» 1778./1779.). To razpravo je krstil naknadno Joh. v. Müller «Stimmen der Völker in Liedern». V tej zbirki je Herder priobčil tudi štiri srbske pesmi, ki jih je zajel iz del Alberta Fortisa (Viaggio in Dalmazia 1774 — in Osservazioni sopra l'isola di Cherso ed Ossero (1771).

Istodobno s Herderjevimi člankom v «Kritische Wälder» iz l. 1769. je prišel tudi Mih. Denisov nemški prevod Ossianovih pesmi na svetlo (1768. do 1769.), žal, v šestomerih; 15 let kesneje ponovno v drugem natisu «Ossians und Sineds Lieder» (1784.).

To je bilo razodenje za tedanji svet, ki ni hotel poznati in priznati drugega estetskega pravila, kakor grško-klasičnega. Med temi ljudmi je bila tudi hči halleškega profesorja Tereza Albertina Luiza von Jakob, ki se je nazivala z začetnicami svojih imen in priimkov Talvj. Rojena v Halle 1797., je bila od l. 1807. do 1816. v Rusiji in se privadila ruskemu jeziku in cirilici. Leta 1824. se je seznanila v Halle z Vukom Štefa-

novičem Karadićem. Po njegovem odhodu se je začela baviti s srbskimi narodnimi pesmami. Jezik jej ni provzročal težav, ker je znala dobro ruski. Stopila je v stik z Goethejem in mu predložila svoje prevode. Že l. 1825. je prišel na svetlo prvi zvezčič srbskih narodnih pesmi v nemškem prevodu (Halle, 1825.) in l. 1826. mu je sledil drugi. Vsebina je skupina pesmi, ki jim je sredotočje bitka na Kosovem. Tako so prišle te srbske narodne pesmi pred širši zapadni svet.

Kmalu za izdajo gdč. Jakobove je priobčil Wilhelm Gerhard pod naslovom «Wila» l. 1828. dva zvezka srbskih narodnih pesmi, prevod iz prvih zvezkov Karadićeve (I.) izdaje; (II. izdajo je priredil K. Braun pod naslovom «Gesänge der Serben», Leipzig, 1877.) — Gerhardu je pomagal Sima Milutinović, njegov učenec. Goethe je poročal o tej izdaji v treh člankih v «Über Kunst und Altertum».

Tretjo zbirko je dal na svetlo Siegfried Kapper pod naslovom «Gesänge der Serben», dva dela (Leipzig, 1852.).

V srbščini je začel priobčevati Vuk Štefanović Karadić pesmi svojega naroda, to pa, kakor je splošno znano, na pobudo našega rojaka Jerneja Kopitarja, s katerim je prišel na Dunaju l. 1813. — kot begunec — v ožje stike. Prva zbirka je bila natisnjena l. 1814. na Dunaju pod naslovom: «Mala prstonarodna slaveno-srbska pesmarica», dočim je prišla njegova obširna zbirka «Srpske narodne pjesme» v štirih zvezkih na svetlo na Dunaju (Leipzig u. Wien) 1825. do 1835., a II. razširjena izdaja na Dunaju, 1841. do 1865., ter poleg teh še «Srpske pjesme iz Hercegovine» (Dunaj, 1866.) Tu se vidi, kako narašča zanimanje za srbski narodni zaklad zaradi njegovega estetičnega pomena. — A vse to tiče samo besedila. Ko so videli Srbi, da se ves svet zanima za njihovo narodno poezijo in petje, tedaj šele so se osokolili in začeli misliti tudi na glasbo.

Pot je utiral Emanuel Kolarović, ki je objavil — kot prvi nabiralec srbskih narodnih melodij — zbirko napevov v «Letopisu srpske Matice» leta 1828. Takrat seveda ni bilo še kritičnih načel naše dobe in Kolarovičevi napevi potrebujejo še kritičnega pregledovanja in primerjanja — v kolikor je to še mogoče.

Za Kolarovičem je zbiral in uporabljal narodne napeve praktično najprej kapelnik srbske vojske, Jos. Schlesinger, ki ga je pozval knez Miloš leta 1829. v Beograd; iz nabranih narodnih napevov je skladal koračnice za vojskino glasbo.

Na to prihaja Kalas, ki je dal natisniti dva zvezka srbskih narodnih napevov na Dunaju, 1854.—1855.

Medtem so pa bili že Čehi pokazali, kaj je narodni napev in kako se more izrabljati.

Za Srbijo je izvedel take poizkuse namenoma in vedoma Kornel Stanković (1831. do 1865.). Študiral je na Dunaju in se vrnil domov l. 1855. Nabiral je narodne napeve, to pa svetne in cerkvene, in jih harmoniziral četverglasno za mešan zbor. Večino njegovih rokopisov hrani srbska kr. akademija, dva zvezka pa sta tiskana na Dunaju pod naslovom «Ortodoksko-istočno crkveno pojanje srpskoga naroda» (od 1862. do 1864.).

Dočim Stanković harmonizira dane napeve, je Jos. Marinković (*1851.) nekoliko prosteji;

zložil je podobno, kakor Jos. Schlesinger svoje koračnice, iz teh napevov osem plesov (kolo) in jih dal tiskati 1882.

Tako je prihajala srbska narodna pesem čim dalje tem bolje v domačo pa tudi inozemsko javnost. Sprva je imelo nabiranje bolj folkloristično smer in narodopisni smoter; sedaj se neguje in spoštuje prstonarodna glasba v pesmi tudi iz estetskih in umetniških razlogov. Nekoliko je bilo pač tudi politične primesi: saj so Srbi stremili za osvoboditvijo, samostojnostjo, enotnostjo in udruženjem vseh Srbov; njihova narodna pesem je bila eden izmed mnogoštevilnih dokazov za enotnost plemena.

Iz umetniških, narodopisnih in političnih vidikov je torej bilo treba pokazati te estetsko visoko stoječe zaklade in jih tudi negovati v modernem smislu. Za take naloge pa niso imeli še glasbenikov z novodobno glasbeno naobrazbo; takih je bilo treba šele dobiti, oziroma jih dati na visoke šole za glasbo. Pa kam? Politični oziri so v tem trenutku obrnili srbsko pozornost na zapad in njegove glasbene ustave. Vsi moderni srbski glasbeniki so se šolali na Dunaju, v Monakovem, Leipzigu, Berlinu, pozneje v Parizu ali v Italiji; izjemoma tudi v Budimpešti. V najnovejši dobi igra tudi Praga precejšnjo vlogo kot vzgojevališče za višjo glasbo.

V začetku tega preporeda na glasbenem polju so dobivali Srbi višje naobražene glasbenike z Dunaja. Med prvimi je bil naš rojak, Davorin Jenko (1855. do 1914.). L. 1865. je prevzel vodstvo pevskega društva v Pančevem, a 1865. je prišel v Beograd, kjer je postal kapelnik «narodnega pozorišta». Ves glasbeni razvoj v gledališču je vezan za četrto stoletja na ime Jenko. Za Beograd je zložil (poleg velikega števila pesmi) glasbo (speve, vloge, instrumentalne točke) za 51 dramatičnih iger, med njimi opero («Vračara», potem «Dida», «Pobjeda», «Pribislav i Božena», «Seoba Srba») za Beograd prvi samostojni poizkusi te vrste. Pa tudi v modernejši pesmi ima globoko občutene in narodno zasnovane komade, kakor n. pr. «Što čutiš, Srbine tužni», «Moja lada», «Lepa Jelka», «Sabljo moja» in še več drugih. Tudi srbska narodna himna «Bože pravde» je potekla iz njegovega peresa, a v pero iz njegove duše.

Za Jenkove dôbe se je rodil srbski glasbi nov pospeševalec: Stevan Stojanović, ki je splošno znan pod imenom: Mokranjac (1855. do 1914.). Na Stankovićevo pobudo se je posvetil glasbi. L. 1877. se je podal na stroške beograjskega pevskega društva na konservatorij v Lipsko, potem v Monakovo, kjer je zaključil študije. V svrhu izpopolnitve je šel še v Italijo in se vrnil l. 1887. Tu je bil skladatelj, dirigent, učitelj v pravem pomenu besede in organizator. Glavno delo je krasna zbirka pesmi na narodni podlagi v 15 oddelkih, ki jih je imenoval «rukoveti». S tem delom je Mokranjac ovekovečil lastno ime in zanesel slavo srbske glasbe v svetovno literaturo, to pa po vsej pravici, kajti vsebina rukovetov ima stalno vrednost. Razen teh je zložil za pravoslavno bogoslužje več liturgij za moški in mešani zbor — vse na podlagi narod-

nih napevov. L. 1899. je ustanovil v Beogradu glasbeno šolo. Kot dirigent beogradskega pevskega društva je šel s svojim zborom tudi na koncertne turneje po domači zemlji (Negotin, Požarevac, Dubrovnik) in v inozemstvo (Budimpešta, Carigrad, Petrograd, Moskva, Leipzig, Berlin, Trst, Atene). Starejše glasbeno negovanje je moderniziral z ustanovitvijo kvarteta za godala.

Čim dalje, tem več specialistov dobiva srbska moderna glasba. V mestih si pribori klavir eksistenčno pravico. Kmalu se posveti v prvi vrsti temu instrumentu dr. Jovan Paču (1864. do 1902.), ki se je izobrazil v Pešti in v Pragi, ter posebno pri B. Smetani. Dasi zdravnik po poklicu, je mnogo skladal (pesmi in posebno ples). Živel je pa po raznih mestih, tako v Somboru, Sarajevu in Zagrebu, kjer je tudi umrl.

Poleg domačinov se pojavi tu pa tam tudi kak glasbenik druge krvi, a teh je vedno manj. Eden izmed teh, Dragutin Čížek, sin čeških starišev, je vreden, da ga imenujemo, zato, ker je bil organizator vojnih kapel v Srbiji in jih je spravil tem potom na višjo umetniško stopinjo.

Skoraj vseobsežno je delovanje Stanislava Biničkoga (* 1872. v Jasiki, Srbija). Ko je dokončal gimnazijo v Nišu in modroslovno fakulteto v Beogradu, se je podal na glasbeno akademijo v Monakovo, da izpopolni glasbeno naobrazbo. Doma je postal kapelnik glasbe pri kraljevi glasbi in referent za vojne glasbene kapele v vojnem ministrstvu. Istodobno je vodil «Beogradsko pevačko društvo», «Akademska pevačko društvo Obilić», «Tipografsko pevačko društvo Jakšić» in «Pevačko društvo Stanković»; v narodnem gledališču je bil honorarni kapelnik. Za vzgojo naraščaja je sodeloval z Mokranjcem pri ustanovitvi «Prve muzičke šole» v Beogradu. Poleg te je ustanovil še «Muzičko šolo Stanković» in jo vodil do l. 1920., ko je bil poklican kot direktor opere v narodno gledališče. Zbor društva «Stanković» je vodil tudi potem še dalje. — Kot snujoči umetnik se je izkazal s svojo opero-enodejanko «Na uranku» (besedilo Branko Nušićevo). To je prva izvirska srbska opera, zajeta iz srbske duševnosti in čuvstvanja. Dela našega D. Jenka so bila korenike, iz katerih se je razvijalo mlado drevo Biničkijeve opere. Za pravoslavno cerkev je zložil liturgijo in opelo za mešan zbor. Od drugih njegovih skladb je tiskanih samo šest pesmi za en glas s spremljevanjem klavirja. Duet za sopran in tenor z orkestrom, uverture, koračnice in nad dvajset drugih kompozicij hrani Binički v rokopisu. Kot učitelju in dirigentu — v Ljubljani smo imeli priliko občudovati l. 1925. njegovo globoko pojmovanje in blestečo interpretacijo — in končno kot organizatorju gre temu možu nedvomno jako odlično mesto v srbski glasbeni zgodovini.

Kraj njega stoji Petar J. Krstić, učenec dunajskega konservatorija, ki ima posebne zasluge za gledališki orkester. Krstić je kot komponist pretežno doma na polju instrumentalne glasbe in je obogatil srbsko glasbeno slovo z mnogimi kompozicijami za klavir, potem za orkester (Kosovska tragedija), več scherzov za orkester, srbske narodne igre, «Koššana i Dorćolska Posla» polna narodnih motivov pa tudi cerkvene speve. Krstić je priredil tudi «Mali muzički rečnik» namenjen najosnovnejšim potrebam šolske

mladine — in to je spoznal posebno kot ravnatelj muzičke šole v Beogradu. Urejuje tudi «Muzički Glasnik».

V isto skupino sodi Stevan K. Hristić, (* Beograd, 1885.). Glasbene študije je izvršil v Leipzigu na konservatoriju, kjer je bil Maks Regerjev učenec. Izpopolnil je glasbeno naobrazbo v dveletnem potovanju v Moskvi, Rimu in Parizu. Vrnivši se je postal (1912.) učitelj petja v bogoslovju Sv. Save in (1915.) kapelnik v narodnem gledališču. Za podvig civilnega orkestra in opere ima velikih zaslug. Hristić vodi tudi «Beogradsko filharmonijo», ustanovljeno leta 1923. Kot komponist se je navzel Hristić v veliki meri romanske smeri, pri tem pa ima svoje korenike v ruskem ekspresionizmu minulega 19. stoletja (okrog 1873. do 1878.); to dvoje spretno družiti. Tehniško je vrlo izvežban, pri tem izraziti dramatičen temperament, rabi rad široko razpredene melodijske linije, globoko zamišljene instrumentalne partije in orkestrske barve, polne sočnosti in finih retuš. Njegovi dramski prizori so glasbeno zaokroženi in zajeti iz realnosti. Načela glasbene narodnosti ne vsiljuje, vendar pa rabi tudi motive iz narodnih pesmi. — Hristićeve kompozicije se porazdeljujejo na več poprišč. Dramatične so: 1.) opera «Suton»; 2.) opera «Ekvinokcij»; glasba za drame «Čučak Stana» (M. Petrović) — tu prevladuje še narodna glasbena označba (1907.) in «Sunce» (Šantić), «Namišljeni bolnik» (Molière). — Instrumentalne: Simfonijska fantazija za violino in orkester; skice (klavir) i. dr. — Vokalne stvari predstavljajo mnogobrojni svetni zbori: n. pr. «Jesen» in «Zvezda», kjer je dobro pogodil lirični ton. Tudi več pesmi za samospjev («Jesenska elegija», «November» in «Ponoć»). — Cerkevne skladbe so: dve opeli (v e-molu in b-molu), zamišljeni kot koncertni celoti.

Nabožni umotvor: «Vaskresenje» (besedilo Drag. I. Ilića) velja za prvi srbski oratorij.

Hristić se udejstvuje tudi literarno kot so-trudnik «Srpskega književnega glasnika», «Dela», «Misli», «Preporoda» in «Komedije». — Morebiti imamo pričakovati od tega zamišljenega moža, ki plava vedno nad zemljo, še marsikako presenečenje.

Bolj realističnega naziranja je Petar Konjović (* 1885. v Bački), ki se je dvignil iz šolske sobe v višine harmonskih sfer. Po dovršenem učiteljišču v Somboru se je podal leta 1904. v Prago (Vit. Novák). Vrnivši se domov je bil v Zemunu učitelj glasbe, obenem tudi učitelj na glasbeni šoli v Beogradu. Za vojne dobe je nastopil v Zagrebu s svojo opero «Vilin veo» (1917) in z drugimi kompozicijami; 1919. je bil nadzornik umetniškega oddelka v ministrstvu prosvete, a že 1920./1921. upravitelj gledališča v Novem Sadu, 1921./1922. ravnatelj opere v Zagrebu. Zložil je vrsto skladb, a tiskanih je le malo. Med najboljše štejemo «Legende» za klavir (3 zvezke), potem «Simfonijske variacije» (Na selu) za orkester, ki so jih izvajali leta 1920. v Parizu (orchestre Padeloup). Tudi simfonijo v C-molu je zložil. Leta 1925. je bila njegova opera predelana in prišla na oder kot «Ženitba Miloševa». — Nabiral je tudi narodne pesmi in dal na svetlo «Moja zemlja»

(100 jugoslovenskih pesmi). Tudi literarno delo v glasbeni stroki je vpoštevati, kakor kritike in članke o glasbenih vprašanjih in njegova knjiga o odličnih predstaviteljih glasbene in slovstvene literature, pod naslovom: «Ličnosti».

Jako delaven in plodovit je **Miloje Milojević** (*Beograd, 1884). Komponist, dirigent, učitelj, kritik, folklorist in pomožni profesor za glasbeno vedo na beograjski univerzi, učitelj na glasbeni šoli. Glasbene študije je izvršil v **Monačovem** (akademija glasbe, univerza); na to še v **Parizu** in v **Pragi**. Milojević je moderno-subjektiven komponist pod narodno-srbskim vplivom. Njegove skladbe so: 1.) «Stara legenda» («Ustvaritev človeka») v štirih delih, za tri soli, zbor in orkester; 2.) «Srbske narodne pesmi» za en glas in klavir (ali tudi samo za klavir); 3.) Mnogo zbornih pesmi; 4.) «Smrt majke Jugovića», simfonična pesnitev; 5.) Suita za godalni kvartet; 6.) «Srbski ples» za violino in klavir; 7.) «Legenda» za violoncel in klavir; 8.) Vrsta manjših skladb za klavir; 9.) «Kraljeva jesen» (k igrokazu) za orkester. Je pa tudi marljiv pisatelj n. pr. Smetana. Život in djela, Beograd, Cvijanović, 1924; dalje več razprav v «Srpskem književnem Glasniku» in po drugih listih ter kritike. Na Milojeviću imamo za bodočnost naše upanje, da dovêde med Srbi gl a s b e n o v e d o v pravi tok.

Z Milojevićem vzporedno deluje **Kosta P. Manojlović** (* 1890, Krnjevo). Glasbene študije je vršil v **Beogradu**, **Monačovem** in **Oxfordu**; tam je postal bakalar glasbe. Sedaj deluje mnogostransko v **Beogradu**, kot dirigent beograjskega pevskega društva, učitelj kompozicije na glasbeni šoli, kritik, pisatelj o glasbi in nabiratelj narodnih pesmi. Od njegovih kompozicij je omeniti: 1.) «Obvodah babilonskih» (bariton, dva zbora in orkester); 2.) Kvintet za godala; 3.) Kvartet za godala; 4.) «Danse fantastique» (klavir); 5.) Več krajših skladb za klavir; 6.) Pesmi (samospevi s klavirjem in zbori, uzorce: «Orluj orle» v Prelovčevih «Zborih» 1926.); 7.) Napevi iz južne Srbije (nabrani, a ne tiskani). — Od njegovih važnejših spisov naj omenim le: 1.) O St. Mokranjcu kao crkvenom kompozitoru (Prosvetni Glasnik, 1925); 2.) Istorijski pogled na postanak, rad i ideje muzičke škole v Beogradu, 1924 (posebna knjiga). 3.) Spomenica St. Stojanoviću Mokranjcu, Beograd, 1925, 8°. Muzičke karakteristike našega juga. (Glasnik profesorskega društva, knj. V, sv. 4, 1925.)

Ako imenujemo še **Milenka Paunovića** (* 1889 v Bački) smo omenili najvažnejše srbske glasbenike. Paunović je študiral glasbo v **Pragi** in v **Lipskem** (Riemann, Reger); leta 1911. je dovršil konservatorij in deloval — in to je zanimivo — kot kapelnik potujočih gledališč v **Sremu** in **Bački**, potem kot zborovodja pevskega društva v **Rumi**. Leta 1915. do 1920. učitelj glasbe na preparandiji v **Jagodini**, na to zborovodja akademskega društva «Obilić» in društva «Stanković», profesor kompozicije na muzički školi «Stanković» v **Beogradu**. Od njegovih kompozicij je omeniti «Divina tragoedia» (glasbena drama) in «Čengijić aga» (glasbena trilogija); tudi «Jugoslavenska simfonija» je važnejše delo. Težišče njegovo pa je v dirigentstvu in pouku.

Iz tega orisa sledi, da je vsa moderna in najmodernejša glasba pri Srbih izključno zapadno orientirana: vsi glasbeniki so štu-

dirali sprva na **Dunaju**, izjemno tudi v **Budimpešti**, pozneje v nemških mestih, osobito **München** in **Leipzig** so radi posečali, poleg teh tudi še **Prago**. V zadnjem času je stopil **Pariz** v tekmo s starejšimi vzgojevališči, v posameznih slučajih tudi **Anglija** ali **Italija**. Na iztoku (Rusija: Moskva) smo dognali en sam slučaj (Hristić). Reči smemo torej, da tvori Srbija prag, preko katerega hodi sedaj kultura iz zapada na iztok, ne obratno. Za nadaljni razvoj je s tem jasno začrtana smer srbski glasbi, dokler bo hotela biti del kulture. (Dalje prih.)

Naši skladatelji.

France Marolt je bil rojen dne 21. junija 1891. v **Ljubljani**. Njegov oče je bil učitelj, pevodnja in harmonizator narodnih pesmi. France je absolviral gimnazijo, glasbo je študiral v **Glasbeni Matici**, dalje na **Dunaju** pri prof. Francu Merkleu in se je pripravljajal za drž. izpit iz glasbe. Zaradi pomanjkanja denarnih sredstev je moral opustiti študije in se posvetiti tehniki. Mnogo je prestal v vojni in je invalid. Spisal je «Pevsko vadnico», ki jo je založil pevski zbor **Glasbene Matice** v **Ljubljani** in je harmoniziral, oziroma priredil mnogo narodnih pesmi za moški in mešani zbor, ki so ponajveč še v rokopisu. Največje priljubljenosti se v Sloveniji veseli njegova posrečena priredba narodne «Oj, ta soldaški boben».

Viljko Ukmar je bil rojen dne 10. februarja 1905. v **Postojni**. Gimnazijo je obiskoval v **Št. Vidu** nad **Ljubljano**, kjer mu je ljubezen do glasbe vcepil in prve glasbene nauke podal profesor **Vojteh Hybašek**. Sedaj študira **Ukmar** pravo na **ljubljski univerzi**, kompozicijo pa na konservatoriju **Glasbene Matice** pri **L. M. Škerjancu**.

Josip Pavčić, profesor državnega moškega učiteljišča v pok. v **Ljubljani**, je bil rojen leta 1870. v **Velikih Laščah** na **Dolenjskem** kot sin ljudskošolskega učitelja in takrat širom Slovenije znanega improvizatorja na orglah. Po dovršenih študijah na **ljubljskem učiteljišču** je služboval nekaj časa v svojem rojstnem kraju, nato pa v **Ljubljani**. Leta 1889. je odšel na **Dunaj** izpopolnjevati svoje glasbeno znanje, kjer je leta 1901. pri izpraševalni komisiji za glasbo položil državni izpit iz klavirja in petja. Učitelji so mu bili: **W. Dörr**, prof. **dunajskega konservatorija** (klavir), **dr. Hausleitner** (orgle), **Wolf** (harmonija in kontrapunkt), univ. prof. **Dietz** (glasbena zgodovina), **M. Kupferberger**, dvorna operna pevka in kasneje naš mojster **Hubad** (solopetje). Vrnivši se v **Ljubljano** je bil nameščen na drž. moškem učiteljišču in služboval do svoje vpokojitve lanskega leta, poučeval je pa ves čas do danes klavir in druge predmete v **Glasbeni Matici**. — Njegove skladbe (za klavir, solopetje, moški in mešani zbor) so objavljene v **Glasbeni Zori**, **Novih Akordih**, **Cerkvenem Glasbeniku** in v edicijah **Glasbene Matice**. Strokovno se udejstvuje zlasti kot pedagog in mu je največ pri sreju poglobljanje v metodiko klavirskega poučevanja in igranja. O tem je napisal tudi več študij, ki so pa še v rokopisu. **Josip Pavčić** ima izredne zasluge za našo mladinsko klavirsko pedagoško literaturo. Zaslužnega, pri tem pa skromnega in tihega glasbenega delavca je kralj odlikoval z redom sv. Save.

Jakov Gotovac je bil rojen dne 11. oktobra 1895. v Splitu, kjer je dovršil gimnazijo. Z glasbo se je bavil že kot gimnazijec in napisal razne pesmi za zbor. Temeljne glasbene nauke je prejel od Dobroniča, Hatzeja in Hrazdare. Na očetovo željo je moral študirati pravo na zagrebški univerzi, istočasno je proučeval kontrapunkt pri Ružiču-Rosenbergu na konservatoriju. Kmalu je opustil pravo in se je leta 1919. popolnoma posvetil glasbi. Odšel je na Dunaj in nadaljeval glasbene študije na glasbeni akademiji. Vrnivši se v domovino je ustanovil v Šibeniku filharmonijo, leta 1912. je debitiral kot dirigent na koncertu zagrebške filharmonije in je bil angažiran za korepetitorja zagrebškega narodnega gledališča. Od leta 1922. je zborovodja jugoslovenskega glasbenega društva «Mladost» v Zagrebu. Njegovi «Dvije pjesme smijeha i čuda», ki ju objavljamo, sta dosegli na koncertih Lisinskega in Kola izreden uspeh.

Novе skladbe.

O. Dev: Koroške slovenske narodne pesmi. V. zvezek. V samozaložbi sodnega nadsvetnika O. Deva v Mariboru je izšel peti zvezek slovenskih narodnih pesmi, ki jih je g. nabiralec našel med koroškimi Slovenci. Vseh trideset pesmi je harmoniziranih na podlagi preproste diatonske harmonike, ki se našemu glasbenemu folkloru najbolj prilaga in odgovarja petju našega ljudstva. Harmonizator ni šel nikjer predaleč. Kompliciranih harmonskih kombinacij se je ogibal, ker ni hotel zabrisati glavnega, kar tvori lepoto narodne pesmi: napev. Glasovi teko naravno ter so po svoje vsi pevni, pa naj bo pesem četvero-, petero- ali še večglasna. Posebno lepe so pesmi v molu št. 25, 26, 27, 28, 29, pa tudi 50. To so prastari ostanki naše narodne glasbene umetnosti. Vsi ti moški in mešani zbori, dobro in z razumevanjem naštudirani, lahko veljajo kot dobrodošle koncertne točke na programih tako preprostih kot najbolj izvežbanih pevskih zborov. Zbirka stane 22 Din s poštnino vred in se naroča pri založniku v Mariboru. —č.

Slavko Osterc: štiri belokranjske za glas in klavir. V založbi slovenske revije «Razgled» (Pavel Debevec, Praha IV, Strahov 126) je izšel v lični izdaji, z lepo naslovno stranjo Mihe Maleša, zvezek, ki prinaša štiri pesmi Osterca. Podlaga pesmim daje narodni belokranjski tekst, vzeti iz prednega otroškega življenja. Način glasbene obdelave in vsebina tekstov spominja na enake pesmi nekaterih modernih hrvatskih skladateljev Gotovca, Grgoševića i. dr., ki jim je, zdi se mi, Stravinskij s svojimi tremi otroškimi pesmimi, ali s Pribautki, mačjimi pesmimi in dr. bil vzor. Enake pojave približevanja visoko stremelih glasbenikov k otroški duši, k glasbenemu primitivizmu, ki se naslanja na folklor, najdemo pri vseh narodih n. pr. pri Madžaru Bartóku, pri Čehu Janačku, pri Francozu Poulencu, pri mladih Italijanih itd. Tudi pravi, istiniti «jazz» ni nič drugega kot folklor. Vsi uvidevamo, da obvarujemo svojo lastno muzikaliteto le, ako se dotikamo najčistejših muzikalnih izraževalnih zmoglosti naroda, ker le te so pristna in najprvotnejša odkritja plemenskega duha. Veseli me, da je Osterc, kakor malokateri drugi našega glasbenega naraščaja, našel pot iz svojega naroda in spet vanj nazaj. «Belokranjske» vsakemu solopevcu prav toplo priporočam. —č.

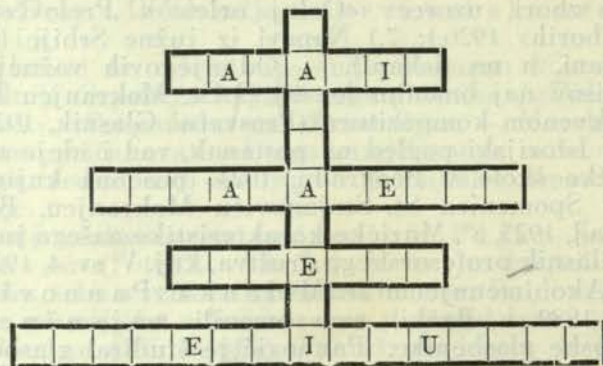
Fr. Marolt: Nagrobnice. Tretji, premenjeni natis. Izdala in založila Jugoslovanska knjigarna. France Marolt, učitelj v pokouju, je priredil leta 1906. prvo izdajo «Nagrobnic» v lastni, nekoliko let pozneje pa drugo in sedaj še tretjo izdajo v založbi Jugoslovanske knjigarne. Poslednja izdaja pridnega in razboritega uredjalca obsega 20 nagrobnic za moški zbor ter odgovore in Miserere za črno mašo. V novo izdajo g. Marolt ni sprejel več starejših, nerabnih zborov, zato pa je uvrstil vanjo nekatere novejše, n. pr. obče znano A. Vavken(?) - Devovo: «Vigred se povrne», Pavčičevo narodno nagrobno: «Spomladi vse se veseli», tri moje in

Premrlovo: «Blagor mu». Premrlova, kakor je lepa in vsakemu pevcu lahko pristopna, se s tradicionalno in splošno priljubljeno dvojnico Dav. Jenka vendar ne bo mogla zlahka kosati. «Težkih» pesmi v zbirki sicer ni, ker tudi uredjevalec prav dobro ve, da pevcem za petje na grobu ne more biti odmerjenih mnogo vaj. Vse pesmi količkaj izvežbar zbor lahko zmaga v dveh, treh vajah. Ne bilo bi napačno, ako bi pevovodja, zavedajoč se, da ne vemo ne ure, ne dneva naše smrti, vsako leto posvetil nekoliko vaj vežbanju nagrobnic. Imel bi za vsak slučaj mirno vest, da ga pevci ob usodnem času ne bodo «polomili» in naštudiral bi lahko kaj novega spokojno in temeljito. Maroltova zbirka nudi dovolj raznovrstnega in zanimivega gradiva. —č.

V oceno smo prejeli še sledeče cerkvene skladbe: Anton Jobst: šest cerkvenih pesmi za mešani zbor z orglami (samozaložba); Anton Jobst: Slava sv. Križu, štiri pesmi za postni čas, za mešani zbor, deloma z orglami (samozaložba); dr. Fr. Kimovec: Očenaš, dvanajst obhajilnih pesmi za mešani zbor z orglami, založila Jugoslovanska knjigarna, cena partituri 20 Din, glasovi po 6 Din; Stanko Premrl: trinajst obhajilnih pesmi za mešani zbor z orglami (samozaložba, cena partituri 15 Din, od pet partitur dalje po 12 Din); V. Vodopivec: Kristus u kralju, šestnajst evharističnih pesmi za mešani zbor (samozaložba, cena 20 Din v Jugoslovanski knjigarni). Navedene izdaje in v njih litografirane skladbe pričajo, da naša cerkvena glasba ubira nova, času primerna pota. Dočim je Vodopivec skoro preveč preprost in domač, v svojih skladbah premalo avtokritičen in ima v mislih pred seboj le šibke cerkvene zборе, ki ga tudi zelo radi pojo, nudijo Premrl, Kimovec in Jobst skladbe umetniške cene. Jobst je lovinec, Premrlov učenec, in se še išče. Kimovec in Premrl pa sta s pričujočimi skladbami v resnici obogatila našo cerkveno glasbeno literaturo. Diči jih blagoglasje, plemenita melodika in zlasti pri Premrlu dražljiva harmonika. Za izvajanje so te skladbe nekoliko težje in posebno Premrl kot izvrsten orglavec stavi tudi na organiste velike zahteve. S trdno voljo in vestnim študijem pa bodo cerkveni zbori in organisti vse težkoče lahko premagali.

Za zabavo.

Priobčil Mirko Premelč.

a, č, d, d, e, e, g, i, j, j, k, k, k, l, l, l, m, m, m, m, n, n, n, p, r, r, r, r, s, s, t, v, z, ž.

Razporedi navedene črke v gornje praznine. Slika ti da imena iz druge književne priloge «Zborov» (št. 3. in 4.). Rešilec, ki ga določi žreb, prejme elegantno vezan I. letnik «Zborov».

Glasbeni listi.

«Pevce». Glasilo Pevske zveze. Št. 5. in 6., 1926. Urednik prof. Marko Bajuk je posvetil uvodnik pokojnemu Antonu Foersterju, v članku «Po petletnici» pa razlaga bodoče načrte in zadače Pevske zveze. Ivan Primožič je načel temo «O moči glasbe». Slede običajne rubrike, ki prinese koristne in poučne stvari za pevsko življenje. Zvezek prinaša tudi sliko udeležencev pevskega tečaja Pevske zveze v Kranju. V glasbeni prilogi je natisnjen preprost, pa učinkovit

kujoč Mavov mešani zbor «Tinica», Mihelčičeva prigodnica «Godovna pesem» za moški zbor, Vodopivčeva harmonizacija goriške narodne pesmi «En pušlec b' mu nar'dila» za mešani zbor in začetek Mirkovega moškega zbora «Pradedom». Neumestno se nam zdi, da skladatelj komponirajo besedila, ki so že večkrat uglasbena. Župančičevega «Medveda z medom» je izvrstno pogodil Lajović, nato se je besedila lotil Premr in zdaj še Hochreiter. Trajno se bo pa na sporedih izvežbanejših zborov držala le Lajovičeva skladba. — Če ni primernih besedil, pa hajdi v zakladnico narodnih pesmi.

«Naš čolnec». V rubriki «Petje» poroča Anton Sever o glasbenih šolah v državi SHS in o petletnici Pevske zveze v Ljubljani.

«Hudební výchova.» Časopis Českosl. Jednoty Hudebních stavů v Praze, urednik Antonín Heřman, Praha II., Ječna ulice 10. Letna naročnina 36 Kč.

Pevska društva.

Pevski zbor slovenskega učiteljstva je prvič stopil na koncertni oder v proslavo 75letnice rojstva skladatelja p. Hugolina Sattnerja. Priredil je dva velika, dobro obiskana koncerta pod vodstvom profesorja g. Srečka Kumarja z lepim, za nov zbor razveseljivim uspehom. Požrtvovalnost članov in članic učiteljskega zbora zasluži čast in spoštovanje.

Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani je 12. maja t. l. na prijateljskem sestanku počastil svoje člane, ki so nad petindvajset let delovali v Matičnem zboru v prosep slovenske in jugoslovenske pesmi, ter jim izročil diplome, dela akademičnega slikarja Maksima Gasparija. So to: Matej Hubad, Jerica Hubad, Klementina Hrovatin, Josip Juh, Josip Kosem, Karel Lasbaher, Danijela Pavčič, Oton Pelan, Vinko Stegnar, Janez Završan in dr. Janko Žirovnik. — Ko tem zaslužnim Matičnim pevkam in pevcem k proslavi iskreno čestitamo, le želimo, da bi njihovo požrtvovalnost in vztrajnost ter ljubezen do pevske umetnosti posnemala vsa naša, v pevskih društvih in zborih organizirana mladina!

Pevska zveza v Ljubljani je dostojno proslavila petletnico svojega obstoja dne 18. aprila t. l. Zbralo se je 500 pevk in pevcev, ki so dopolnile prisostvovali maši, nato slavnostnemu zborovanju. Popoldne se je vršil v veliki dvorani Uniona koncert pod vodstvom zveznega pevovodje g. prof. Marka Bajuka. Nastopila so skupno društva iz radovljiškega okrožja (pevovodja g. A. Rozman), šmartinskega okrožja, kamniškega okrožja (Ivan Primožič), kranjskega okrožja (Ciril Mohor), glasbeno društvo «Ljubljana» (Anton Dolinar) in moški, ženski ter mešani zbori vseh okrožij (M. Bajuk). Prireditev nas je prepričala o smotrenem delu organizacije in posameznih okrožij. Za idealno in plemenito delo je g. prof. Bajuk v priznanju prejel lovorjev vence.

Prvo slovensko pevsko društvo «Lira» v Kamniku je imelo koncert. S kakšnim sporedom, ne vemo, ker nam ga društvo ni poslalo.

Glasbena Matica v Mariboru je po odhodu ravnatelja Topiča, ki mu zaslug za procvit glasbenega življenja v Mariboru ne moremo odrekati, krepko prijela za delo pod novim vodjo g. ravnateljem Hladekom-Bohinjskim. Novi dirigent je priredil več uspešnih koncertov, tik pred koncem sezone pa z društvenim zborom vokalni koncert, kjer je izvajal moške in mešane zборе Deva, Foersterja, Adamiča, dr. Schwaba (Slovenec), Berse (Hrvata), Mokranjca (Srba), Grečaninova in Nižankovskega (Rusov). Med slovenskimi zbori je bila novost Devov mešani zbor «Pomladni viharji». Iz mariborskih glasbenih krogov smo prejeli obvestila, da je zbor Glasbene Matice lepo in posebno v dinamičnem oziru pohvalno pel, da je bil koncert, žal, slabo obiskan ter da dirigent g. Hladek po svojem okusu prenareja in potvarja ter popravlja skladbe. Mnenja smo, da je tako ravnanje brez odobrenja skladateljev nedopustno. Mi se samo čudimo, da le-ti molče in ne protestirajo. — Zbor je v juliju z istim sporedom koncertiral v Rogaški Slatini.

Pevsko društvo «Slavec» je priredilo dne 25. junija t. l. v veliki dvorani ljubljanskega Uniona pod vodstvom svojega

pevovodje g. prof. J. Brnobića koncert jugoslovenskih narodnih in umetnih pesmi. Za narodovo probujo prezaslužno pevsko društvo je prestalo že marsikatero krizo, zadnjo pač z očitno zmago. Društveni zbor je nanovo organiziran. Sestoji iz same pridne mladeži, ki je na koncertu pokazala odločno voljo, da krene na nova, današnjim nalogam pevskih društev primerna pota. Beležimo z odkritosrčnim veseljem!

Glasbena Matica v Trstu je oživela. Pod vodstvom ravnatelja g. Šonca je priredila koncert s sporedom narodnih in umetnih pesmi in z nastopom gojencev društvene šole. Lajovčev «Pomladni spev», Mokranjčeva X. rukovet in nova Mirkova skladba «Odkrij nam zarja» so žele rajveč priznanja muzikalne publike. Narodne pesmi pa so vendar najbolj vžgale. Za Trst so — prepotrebne.

Pevsko društvo «Tomislav» iz Varaždina je pod dirigentom prof. E. Krajanskim koncertiralo po Dalmaciji in Bosni (Šibenik, Split, Dubrovnik, Sarajevo). Na sporedu so bile skladbe Odaka, Manojlovića, Dobronića, Stolcerja in Žganca.

Hrvatsko pjevačko udruženje «Lisinski» je v maju izvajalo s kolosalnim uspehom Verdijev «Requiem» s sodelovanjem solistov gg. Zikove, Šimenca in Križaja ter opernega zbora in orkestra pod taktirko kapelnika g. Krešimira Baranovića. Naval občinstva na prvi koncert in ponovitve je bil ogromen.

Jugoslavensko akademsko glazbeno društvo «Mladost» v Zagrebu je proslavilo letos petindvajsetletnico svojega obstoja. «Mladost» so ustanovili na zagrebški univerzi akademiki-omladinci leta 1900. Društvo je v kulturnem in narodnem pravcu z mladeniško živahnostjo delovalo. Priredilo je do danes doma in v tujini preko 400 koncertov. Da popularizira našo vokalno glasbo, je posetila «Mladost» vse naše pokrajine: Slovenijo, Srbijo, Hrvatsko, Slavonijo, Vojvodino, Bosno, Hercegovino in Dalmacijo, tako, da ga ni večjega mesta v državi, kjer ne bi bila nastopila. Leta 1904. je obiskala Beograd in se udeležila slavnosti kronanja pokojnega Petra I. Osvoboditelja, leta 1906. se je udeležila vseslovenskega kongresa v Sofiji, leta 1911. je potovala na Češko, najprej v Prago poveljati proslavo petdesetletnice «Hlahola» in je nato koncertirala v vseh večjih mestih Čehoslovaške. Začetkom svetovne vojne je avstro-ogrška vlada delovanje «Mladosti» ustavila, češ, «da je državi škodljivo». Po osvobojenju in ujedinjenju pa je društvo začelo zopet z intenzivnim delom. Priredilo je v Jugoslaviji in zunaj njenih meja preko 40 koncertov. Posetilo je leta 1921. poljsko republiko in nastopilo v osmih največjih poljskih mestih. Od leta 1923. pa posvečuje «Mladost» posebno pažnjo provinci. Leta 1924. je z velikim uspehom koncertirala v Beogradu (malo pred «Ljubljanskim Zvonom») in merodajna kritika jo je tem prigodom prištela med prve moške zборе v državi. Leta 1925. je šla na turnejo po Primorju. Sedanji zbor šteje 60 članov akademikov, ki so doma iz vseh naših krajev, vodi ga po potih najčistejše umetnosti njegov zborovodja, kapelnik zagrebškega gledališča in skladatelj g. Jakov Gotovac. Spored slavnostnega koncerta «Mladosti» je zagrebški koncertni publikli predstavil dela četvorice mladih skladateljev Marka Tajčevića, Ivana Matetića-Ronjgova, Zlatka Grgoševića in Jakova Gotovca, ki stremijo v svojih vokalnih skladbah zadeti značilni tip naše narodne muzike v obliki, načinu in izražanju. Koncert je po poročilih zagrebških listov imenitno uspel, društvo in njegove funkcionarje je kralj odlikoval z redi sv. Save. Naj sprejme uvaževana pevška družina «Mladost» k petindvajsetletnici njenega plodonosnega kulturnega dela in številnih umetniških uspehov tudi naše najprisrčnejše čestitke!

Proslava 50godišnjice Hrvatskog obrtničkog i radničkog pjevačkog društva Sloboda u Zagrebu dane 10. i 11. travnja 1926. Objavljena jubilarna svečanost obljubljenega zagrebačke Slobode odpočela je svečanim koncertom u Glazbenom zavodu dne 10. travnja, kod kojeg je uz mnoge ovdasnje odličnike prisustvovali i pokrovitelj proslave g. arh. Vjekoslav Heinzl, načelnik slob. i kr. glav. grada Zagreba. Točno u 1/4 9. istupio je na podij cijeli zbor Slobode a predsjednik g. Pavao Ratković kratkim govorom pozdravio prisutne, a napose odličnog pokrovitelja proslave načelnika g. Vj. Heinzla. Iza toga istupio je tajnik Slobode

g. Vjekoslav Jakšić, te izrekao sledeći govor: «Poslije Bachovog apsolutizma, koji je svim Hrvatima vezau ruke tako, da nijedan nije smio javno istaknut svoje Hrvatstvo, dao je povoda, da se je počeo buditi nacionalni duh u Hrvata. Prva bila je inteligencija, a odmah iza toga i radništvo, koje je počelo osnivati pjevačka društva. A među prvima bilo je radništvo začlanjeno u I. zagrebačkom radničkom društvu, koje je osnovalo pjevačku sekciju, koja se kasnije prozvala Sloboda. Sudjelujući kod svih nacionalnih hrvatskih proslava i iste pjesmom uzveličavala, stekla si ogromnih zasluga na kulturno mi prosvjetnom polju, a osobiti miljenik bila zagrebačkog gradjanstva. Kada se je kasnije počeo uvlačiti u njene redove internacionalni socijalizam, došlo je u društvu do nesklada, te se nezadovoljnici odijeliše od socijalista i osnovaše samostalno pjevačko društvo Sloboda. Godine 1899. obavljena je proslava 25-godišnjice i posveta barjaka, kojoj je kumovala barunica Olga Vraniczany-Dobrinović. Tadanji predsjednik Egidion Kornitzer bio je uzor predsjednika, jer je pod njegovim vodstvom Sloboda silno napredovala i svaki njen nastup lovorikama okrunjen. Svjetski rat zatvorio je vrata i Slobodi. Ali preostali članovi radili su i nadalje iza zatvorenih vrata na nifancijalnom ojačanju Slobode, da kod ponovnog stupanja u djelovanje bude barem financijalno jaka. Na tako utvrđenom čvrstom temelju nastavila je Sloboda godine 1918. svojim agilnim radom, a kako je god kroz ovih 50 godina, tako je i u buduću, do kgod bude živjela, svagde i kod svake zgode sa ponosom visoko dizat svoj nikad ne okaljari hrvatski barjak.» — Iza toga odpočeo je koncert, kog su Slobodaši sa velikom spremom izveli, prisutne oduševili i bili prisiljeni nekoje skladbe opetovati, a napose skladbu «Kovač» od K. Odaka koju su Slobodaši — unatoč toga što ista stavlja na izvadjača ogromne zahtjeve — velikom spremom izveli. Tom zgodom bio je svečar nagrađen mnogim lovor vijencima, a napose bio je uručen i vijenac od bratskog pjevačkog društva «Slavec» iz Ljubljane. Na programu bili su zastupani kompozitori: Mokranjac (I. rukovet), Konjović, Gotovac (Balada na osnovi iz narodne istarske popevke), Vrbniče («Nad morem»), Novak, Šestak i Vogrič («Lahko noć»). Nakon koncerta bio je komers u Gradskom podrumu, koji je u ugodnoj zabavi kraj mnogih pozdravnih govora protekao do sitnih satova. Prisutni izaslanici pevskeg društva «Slavec» iz Ljubljane bili su razdragani bratske ljubavi izkazane im u mnogim pozdravnim govorima. Drugi dan t. j. 11. travnja već za rana odpočela je svečanost velebnom povorkom u crkvu sv. Katarine na misu zahvalnicu. Točno prema ustanovljenom programu krenula je povorka, koju s upredvodili Hrvatski Sokoli sa svojim fanfarama, a u kojoj su izim pjevačkih sudjelovala i sva kulturna, prosvjetna i humanitarna društva. U pol 9 od Obrtnog zbora u crkvu. Kod sv. mise pjevala je «Jeka» iz Samobora, te svečar. Nakon odpjevanog «Te Deuma» vratila se povorka pred Obrtni zbor, gde se svrstala pred ulaznim vratima, a sa balkona prvi progovorio predsjednik Slobode g. Pavao Ratković, koji je lijepim riječima pozdravio sva prisutna društva. Iza toga pozdravio je prisutna pjevačka društva predsjednik Saveza saveza hrvatskih pjevačkih društava g. Nikola Faller, a tajnik Obrtnog zbora pozdravio svečara. Nakon tog govora odpjevala je Sloboda «Ljepu našu», a zatim je odpočela u prostorijama Kola svečana skupština Slobode. Skupštinu je otvorio predsjednik Slobode g. P. Ratković, a iza toga podnio je tajnik g. V. Jakšić izvještaj o radu društva kroz minulih 50 godina. U pol 12 odpočelo je natjecanje sudjelujućih društava, koje je poteklo u uzornom redu, a pri svršetku bili su razdijeljeni prekrasni pokali, a dobili su iste sledeći: «Domoljub» iz Koprivnice, «Nada» iz Karlovca, «G. D. I.» iz Zagreba, «Zora» iz Karlovca, «Zagreb» iz Zagreba te «Zrinski» iz Osijeka. U 2 sata održan je banket u Gradskom podrumu, gde je također održano mnogo nazdravnih govora, a poslije podne bila je nevezana zabava u Hrvatskom Sokolu i Kolu. Kod ove veličanstvene proslave sudjelovala su sledeća društva: Hrvatski sokolski savez i sva sokolska društva sa svojim fanfarama, te svi sokolski konjanički odjeli, Vatrogasno društvo sa glazbom, I. zagrebačko radničko društvo, Zanatlijska i pomoćniško društvo, Hrvatska žena, društvo Hrvatica grofice

Katarine Zrinske, braća Hrvatskog zmaja, Planinarsko društvo, te Pjevačka društva po izaslanstvima: «Slavec» iz Ljubljane, «Vila» iz Varaždina, «Matija Gubec» iz Dol. Stubice, «Sloga» iz Siska, «Zagorac» iz Krapine, «Tomislav» iz Zemuna, «Lipa» iz Osijeka, «Kalnik» iz Križevci, «Sloga» iz Zagreba i «Rusan» iz Virja, a korporativno društva: «Javor» iz Jaska, «Domoljub» iz Koprivnice, «Sljeme» iz Šestine, «Zora» iz Karlovca, «Nada» iz Karlovca, «G. D. I.» iz Zagreba, «Zrinski» iz Osijeka, «Jeka» iz Samobora, «Maksimir» iz Zagreba, «Zagreb» iz Zagreba, «Kolo» iz Zagreba, «Lira» iz Zagreba, «Sloga» iz Zagreba, «Podgorac» iz Gračani te «Jug» iz Zagreba. Veliki broj sudjelujućih društava doprinjeo je, da je ova rijetka slava provedena na ponos ne samo Slobode već i cijelog grada Zagreba. — V. Jakšić.

Listnica uredništva

Dobršen del književne priloge sedme in osme številke «Zborov» smo namerili odlomkom iz še ne izšle jugoslovenske glasbene zgodovine našega odličnega zgodovinarja g. J. Mantuanija. Za danes prinašamo glasbeno zgodovino Srbov, sledila bo v prihodnjih zvezkih hrvatska in slovenska. Izpustiti smo morali zato zopet koncertno in operno, ter del rubrike Glasbeni listi. Pa še vse pride na vrsto. — Gotovo pa je, da bomo morali koncem leta glasbeno književno prilogo opustiti, ker s samo 400 naročniki — čudite se, za borih 40 dinarjev letno! — ogromnih stroškov ne bomo mogli več kriti. Morda, če bi vsak naročnik pridobil vsaj dva nova, drugače pa izključeno. Žalostno! Dobro voljo smo pokazali, toda za naša stremljenja ni pravega odziva. Narobe! Pri nas se vsako dobro stvar že v kali hoče zatreti. Najbolj pa pomagajo tisti, ki bi jo morali podpirati.

Našemu spoštovanemu sotrudniku, skladatelju g. Adamiču! V št. 139. «Slovenskega Naroda» z dne 25. junija 1926. ste pod rubriko «Nove muzikalije» v oceni 5. in 6. številke letošnjega «Pevca» zapisali sledeče ugotovitve: «Glasbena priloga („Pevca“ namreč), četudi je v prvi vrsti namenjena podeželskim zborom, ne kaže baš naprednega in izbirčnega okusa urednikovega. Če ostane to kar tako naprej, rajše zaspimo. Isto velja sem ter tam (?) tudi za „Zbore“. Uredniki nimajo poguma, da bi se otepli preteklosti, boječ se za obstoj svojega lista ter se puste rajši voditi od nazadnjaške glasbene mase, kakor pa bi jo vodili sami.» — Na ta nepravilčen napad je naš odgovor kaj lahek: Če bi «Zbori» skozi vse lansko leto — prvo leto svojega obstoja — prinašali skladbe kot so Adamičevi «Krški zvonovi», ki si jih niti ene partiture niso omislila prva in najodličnejša pevska društva naše države, v umetniškem oziru najpopolnejša in najsijajnejša, bi bili «Zbori» za borno naročnino 20 Din še pred koncem leta neslavno zaspali. Naj nam — ponovno povemo — naš odlični sotrudnik skladatelj g. Adamič s svojo vplivno in merodajno besedo izposluje za «Zbore» letno državno podporo v znesku 25.000 Din, pa bomo iz srca radi z največjim veseljem v listu priobčevali najnovejše in najmodernejše zborovske skladbe in s tem dokazali, da imamo pogum se otepati preteklosti, boječ se za obstoj svojega lista in voditi nazadnjaške glasbene mase». Dokler pa krije ogromne stroške za izdajanje «Zborov» sam «Ljubljanski Zvon» (vprašamo, katero pevsko društvo bi danes hotelo prevzeti tako breme na svoje rame in kateri urednik in upravnik tako delo za «boglonaj?»), je pa menda bolje, da molčimo.

Gosp. F. P. Vam ni všeč ustanavljanje pevskih odsekov v telovadnih in drugih društvih. Tudi meni ne, kajti taki odseki so muhe enodnevnice, ne pokažejo življenjske zmožnosti, odjedajo dobre pevce drugim društvom ter pojo le za zabavo. Pevci, ki se resno mislijo posvetiti zborovemu petju, naj vstopijo v katerokoli pevsko društvo ali zbor, ki služi umetnosti in ne zabavi. Pevski odseki po drugih društvih so nonsens, kakor ne bi bilo na mestu, če bi na primer pri «Ljubljanskem Zvonu» vpeljali telovadni odsek. Sicer pa bomo posvetili temu važnemu vprašanju o priliki nekoliko več besedi.

Urednikov zaključek: 10. julija 1926.

"Zbori" 1926.
II. letnik, št. 7.

Hrvatskom pjevačkom udruženju
„Bisinski.”

Fakov Gotovac:

Dvije pjesme čuda i smijeha.

- za mješoviti zbor. -

JADOVANKA ZA TELETOM.

(Narodna pjesma.)

Lento malinconico ♩ = 60.

Fakov Gotovac, Op. 10. br. 1.

Soprani. *pp* *Foj* *pp* *mf* *joj*

Alti.

Tenori. *pp* *Foj* *p* *mf* *joj*

Basi.

f *joj* *f* *joj*

espress. glis.

f *U Mostaru tele poginulo* *p* *a-oj*

f *joj* *f* *joj*

espress. glis.

f *U Mostaru tele poginulo* *joj*

21/1953

mf *oj* *oj* *oj* *oj*

f *vas se Mostar za njim o-ja-di-o* *vas se Mostar za njim o-ja-di-o*

f *voj* *voj*

f *Vas se Mostar za njim o-ja-di-o* *vas se Mostar za njim o-ja-di-o*

f *voj* *voj*

p *oj* *glis.* *f* *Da je začim ne-bi-ni žali-o*

f *voj* *voj*

sf *voj* *glis.* *f* *Da je začim nebi-ni žali-o*

ff *no za sf te-le žalosa mu maj-ka!*

ff *no za sf te-le žalosa mu maj-ka!*

sf *voj za te-le za te-le, za te-le.*

p Sve se babe u crno zavile _____ a djevojke đerđefe bacile.

p Sve ba__be u crno zavile, dje__voj__ke

p Sve se babe u crno zavile _____ a djevojke đerđefe bacile.

p Sve se ba__be a dje__voj__ke
Aj _____ u crno zavi__le aj _____

_____ a te_ža_ci ralo i motiku _____ du _____ *accel. e cresc.*

đerđe fe baci__le, te _____ ža__ci ralo i motiku _____ *accelle cresc.*

_____ a te_ža_ci ralo i motiku _____ du _____ *accelle cresc.*

đerđe fe bacile _____ o_j _____ ralo i motiku _____ *accel. e cresc.*

mf čandžije dućan za_tvoriše _____ do_mačice u crn lonac vare _____

mf du čan dži je do ma či ce _____

mf čandžije dućan za_tvoriše _____ do_mačice u crn lonac vare _____

mf za, _____ te _____ le, _____ za _____ te _____ le _____ *basi marc.*

(allarg.)
 po-pa-di-je cr-nu Ka-fu pi-ju. Foj! Foj
a tempo. a-oj a-oj
(allarg.) *a tempo.* A-oj a-oj
 po-pa-di-je cr-nu Ka-fu pi-ju. Foj! Foj
 A-oj a-oj

(pesante.)
 ff *glis.* U Mos-ta-ru te-le po-gi-nu-lo, mf a-oj!
 ff *(pesante)* *glis.* U Mos-ta-ru te-le po-gi-nu-lo, mf joj
 ff *glis.* U Mos-ta-ru te-le po-gi-nu-lo, mf a-oj
 ff *glis.* joj

p a-oj pp a-oj.
 p joj pp joj.
 p a-oj pp a-oj.
 p joj pp joj.

SMIJEŠNO ČUDO.

(Narodna pjesma.)

Allegretto $\text{♩} = 76$

Jakov Gotovac, Op. 10, br. 2.

Soprani.

f *mf*

Vidjeh čudo, vidjeh ču-do, i nagledahga se: čudje

Alti.

f *mf*

Tenori.

f

Vidjeh čudo, vidjeh ču-do, i nagledahga se:

Basi.

$\text{♩} = \text{♩}$ *scherzando.*

p

i-đa-še pačka poškovaná, a bije la guska o-se dlana, još na vuku kapa

scherzando.

p Ču— dnog— ču— da,— ču—

p

od samura, na medvjedu ze le na dolama, na pijetlu Novča li čakšire, na

dnog ču da, ču dnog

li si ce lije pađerđana, a na ze cu svi le ne di mi je, a

ču da a na ze cu svi le ne di mi je, a

na ze cu svi le ne di mi je, na ze cu svi le ne

ču da, a j, na ze cu svi le ne

(Gridato)

allarg.

dimije. *ff* A na ze-cu! *pp* svi-le-ne di-mi-je? *ff*

dimije. *ff* A na ze-cu! *pp* svi-le-ne di-mi-je? *ff*

(vuota) *pp* *[allarg.]*

Tempo I^o elegero, ma ben declamato.

poco - - - a - - -

pp Ne čudim se patki potkovanoj, ni bi je- loj guski o- se- dlanoj, ni

pp Ne čudim se patki potkovanoj, ni bi je- loj guski o- se- dlanoj, ni

cresc.

vukovoj kapi od samura, ni medvjedu ze- le- noj dolami, ni

cresc.

vukovoj kapi od samura, ni medvjedu ze- le- noj dolami, ni

li-si-ci ni njenu đerdanu, ni pijevcu kovčali čakširan, no se

no se

li-si-ci ni njenu đerdanu, ni pijevcu kovčali čakširan, nose

no se

stentate

čudim zecu di-mi-ja-ma kud se vere, kud se vere

ču— dim di-mi-ja-ma kud se ve— re,

čudim zecu di-mi-ja-ma kud se ve-re, kud se ve-re

ču— dim di-mi-ja-ma kud se ve— re

d = d. (molto largo)

kako neix-de-re! Aj!

ka-ko ne-ix-de-re! Aj!

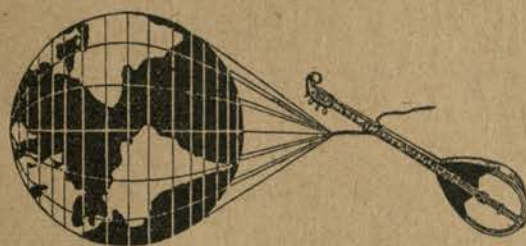
Kreditni zavod za trgovino in industrijo LJUBLJANA

Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopu)

Brzojavni naslov: Kredit Ljubljana
Telefon št. 40, 457, 548, 805 in 806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvo, safe-deposits itd. itd.

Traži se zastupstvo za U. S. A.

P. BOGDANOV & CO.
SISAK, SHS.

Proizvod tambura na veliko.

Izvoz — Export. Reklamne cijene. Cijenici šalju se bezplatno.

Naklada tamburaških škola i partitura.

UPOŠTEVAJTE PRI SVOJIH NAROČILIH NAŠE OGLASE!

Najboljši
šivalni
stroj je
edino le

Josip Petelinc-a

znamka

Gritzner in Adler

za rodbino, obrt in industrijo.

Posamezni deli za vseh vrst šivalne stroje in kolesa.
Igle, olje in pnevmatike.

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Pouk v_vezenju brezplačen. Večletna garancija.

Delavnica za popravila.

Na veliko. Telefon 913. Na malo.

Najboljši švicarski pletilni stroj DUBIED

Najceneje
kupite
edino
le zato,

ker je najboljšel!

Galanterija, modno blago, pletenine, žepni robci, sukanec, jedilno orodje, palice, potrebščine za čevljarje, šivilje, sedlarje in krojače, toaletna mila, razne kreme, škarje, noži

na veliko in malo pri tvrdki

JOSIP PETELINC
v Ljubljani

za vodo, blizu Prešernovega spomenika.

Telefon 913.

NAŠA PRAVA DOMAČA

**KOLINSKA
CIKORIJA**

JE IZVRSTNA

HIPOTEKARNA BANKA JUGOSLOVANSKIH HRANILNIC LJUBLJANA

izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle. Sprejema denarne vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter daje vsakovrstne kredite in predujme. Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo ter kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih kurzih.

„SLAVIJA“

JUGOSLOVANSKA
ZAVAROVALNA BANKA

V LJUBLJANI

ZAVARUJE

PROTI OGNJU; TATVINAM, NEZGO-
DAM ITD. TER NA DOŽIVETJE IN
ZA SLUČAJ SMRTI.

PODRUŽNICE PO VSEJ KRALJEVINI.

DOMAČE PODJETJE.

**Manufakturna
veletrgovina**

Hedžet & Koritnik LJUBLJANA

Frančiškanska ulica 4
Telefon interurban 75

uvaža blago iz
Anglije, Francije,
Češkoslovaške,
Švice, Nemčije in
:: Italije ::

MALINOVEC IN DRUGE SADNE SOKE
SADNE AROME (ESENCE)
SADNE ETERE
„NEKTAR“, SADNO MARMELADO
RUM - ESENCO IN ESENCE ZA RAZNE LIKERJE

PRIPOROČA

SREČKO POTNIK in DRUG, LJUBLJANA, METELKOVA UL. 13

ZAHTEVAJTE CENIK!

ZAHTEVAJTE CENIK!

**Založba muzikalij pevskega društva „Ljubljanski Zvon“
v Ljubljani.**

Račun poštne hranilnice Ljubljana štev. 14.189.

1. *Alozij Sachs*: **II. venček narodnih pesmi** za moški zbor (1909).
2. *Anton Lajovic*: **Pesmi samote**, solospevi s spremljevanjem klavirja (1920).
3. **Trije moški zbori.** (*E. Adamič*: *Ljubici*, *M. Rožanc*: *Mak žari*, *Zorko Prelovec*: *Jaz bi rad rdečih rož*) (1920).
4. *Emil Adamič*: **Pet veselih pesmi** za moški zbor (1921).
5. *Emil Adamič*: **Pet ženskih dvospevov** (zborov) s spremljevanjem klavirja (1922).
6. *Stanko Premrl*: **Štirje ženski dvospevi** (zbori) s spremljevanjem klavirja (1925).
7. *Emil Adamič*: **Osem lahkih moških zborov** na narodna besedila (1925).
8. Razne partiture umetnih in narodnih pesmi za moški in mešani zbor.

Skladbe se naročajo na naslov:

**Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“ v Ljubljani
Založba muzikalij.**

